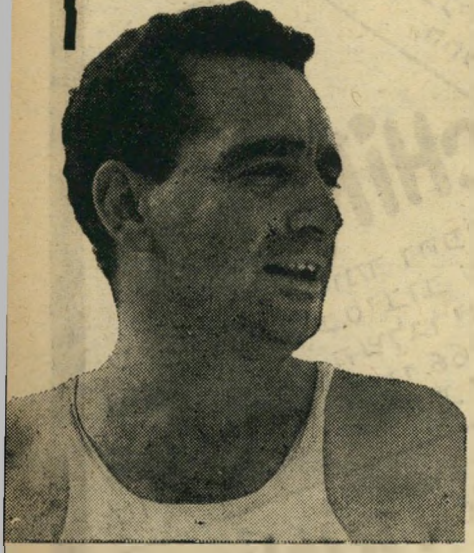

תיק סודי מזעזע את צמרת משרד הבטחון, המשטרה ומשפחת בן גוריון

המאשים: אופלטקה

לטה, הפעיל אותו לפני שנכנסו השניים לחדר. את הסליל מסר למשטרה. פרט אחד המקשה על החקירה: בהקלטה מוזכר השם "גלילי". טוען עתה אופלטקה: זה היה כיוניו של ברוך ברקוביץ, לצורכי העיסוק.

קיבד - רק שישתוק

כך או אחרת, אי אפשר לחקור את ברקוביץ, הפקיד הבכיר, שנתן הזמנות לחברות קוסינוס וגמקו, נאלץ לעזוב את עבודתו במשרד הבטחון לפני שנה וחצי, ב־ 16 סכום של 6750 ל"י כפיצויים. הוא פתח משרד פרטי בניין אלעזר בתל-אביב, אך לא הספיק לנהל אותו זמן רב. לפני חצי שנה, בשעת ישיבה במשרד פרקליטו, קיבל התקפת לב וכעבור כמה ימים נפטר. לכן גם לא תוכל המשטרה לעולם להשיג לים צד זה של החקירה.

אולם צדדים אחרים ברורים לגמרי. שכן הפרשה כולה היתה ידועה, מזה ארבע שנים, לשורה שלמה של אנשי צמרת במפא"י, ריפקוים בכירים במשרד האוצר, אותם הטיד שמעון אופלטקה ללא הרף. על כך סיפר השבוע: "לשם ניסה כל הזמן להפריע לי. לא יכולתי לקבל רשיון ייבוא למכוונות שקניתי ב־40 אלף לירות. לא רצו לתת לי הלוואה בבנק לפיתוח התעשייה. הלכתי למשרד האוצר ואמרתי שיטנו לי לפחות מה שנתנו ללשם. איימתי שאם לא יתנו לי - אגלה את הכל. פגשתי את חבר הכנסת דויד הכהן בכנסת, והוא הפגיש אותי עם פינחס ספיר. חבר כנסת אחר אמר לי: "עזוב את הזקן (בן גוריון) בשקט. יש לו מספיק בעיות עכשיו, בלי שתקלקל את היחסים בינו לבינו לשם".

אבל מגעיו של אופלטקה עם שרים ועסקנים לא גרמו לפיצוץ הפרשה. כי אופלטקה קיבל את רשיון הייבוא המבוקש. הוא קיבל הלוואה. הוא קיבל 25 אלף ל"י פיצויים. הוא קיבל כל מה שנראה לו כי מגיע לו, כדי להקים את המפעל שהוט מנהל עתה ליד בריכת השחייה גליגול ב־רמת גן. ובלבד שישתוק.

אבל הוא לא שתק, ולבסוף שפך את לבו במשטרה. לגלגלי החקירה החלו לבסוף לנוע עד היכן תגיע החקירה? אנוחנו נלך עד החלונות הגבוהים, גילה סגן גניצב נאור, כשיחה עם אחד הנחקרים.

כאשר שאל כתב העולם הזה את משה קשתי, המנהל הכללי של משרד הבטחון, מה תגובתו השמית לכל הפרשה, היה קשתי מופתע ביותר. הוא ביקש שהות לברר, וכעבור כמה שעות מסר דוברו, משה מיימון: "רק דובר צה"ל יכול להגיב. אני יכול לומר לך, שעד שהתקשרתם עם מר קשתי - לא היה ידוע לנו שום דבר מכל הפרשה הזאת".

כאשר נתבקש דויד לשם להגיב, הסתגר במשרדו וגירש את כתב וצלם העולם הזה ממיפעל גמקו. הוא היה מוכן רק להצהיר, כי עורך הדין אריה רוזנבלום מייצג אותו. כאשר נתבקש עורך הדין רוזנבלום להגיב על העניין, סרב לומר דבר.

ואילו דובר המשטרה, שהתחמק אף הוא, הבטיח: בעוד יומיים יחמם תתפרסם הודעה.

ב־3 באוגוסט 1961 הוא מכר את חלקו ב־חברה, עזב אותה עם סכום הגדול פי 16 מהשקעתו המקורית. עימו לקח גם סיגה עמוקה נגד שני שותפיו - וידיעות רבות על הצורה בה נוהלו עסקי החברה ועל הישגים המסחריים בין החברה לבין משרד הבטחון. במיוחד: מנהל מחלקת הזמנות-חוץ בתעשייה הצבאית, ברוך ברקוביץ.

חזוים חד-צדדיים

זאת השומרה הגבוהה שהוטלה על אופלטקה, ייתכן שכל העניין היה נשאר כמוס בלבד, אך ייתכן שגם אז היתה הפרשה יוצאת לאור. כי עם פרישתו של אופלטקה, הודקו שני שותפיו לאיש-מיקצוע במקומו. חברת קוסינוס התאחדה עם חברה דומה ב־שם נטה, והקימה יחד איתה את חברת גמקו. מחברת נטה רצו לשם והילקוביץ ב־עיקר את צבי גטי, גם הוא חבר קיבוץ גני-חון לשעבר, וגם הוא בעל-מקצוע מעולה למטרות אוטומטיות. אבל לצבי גטי היה שותף בחברת נטה, בשם יצחק כפרי, שהפך גם הוא שותף בגמקו - אך לזמן קצר בלבד. כפרי לא היה איש-מיקצוע בשטח המח-רסות האוטומטיות. הוא היה בסך הכל חבר-קיבוץ לשעבר, שרכש ידיעות בתחום ה־מיסחרי, בהיותו גיבור הקיבוץ. והרי יידע מיסחרי וקשרים מיסחריים כבר היו ללשם והילקוביץ למכביר. לכפרי והחבר, כי ה־

לחזוה. לדעתי קיבלתי את הכסף עבור ה־מכירה, המוניטין וכפיצוי על רמאות. ... את 35 אלף קיבלתי בשטרות בתוך מזוזה והכנסתי אותם לבנק. דברים אלה לא השפיעו על פסק הדין. עירעורו של אופלטקה (32) נדחה, אבל מה שנכתב אי אפשר היה למחוק. אי אפשר היה גם להשתיק את אופלטקה. הוא חזר על אותן ההאשמות באוזני המשטרה.

השבוע נעצרו בתל-אביב חמישה אנשי עסקים. המשטרה האשימה אותם ב־מתן חשבונות מזויפים על סכומים גדולים מכפי ששלמו באמת, במטרה להונות את מסי-ההכנסה. מותרות שרות זה, טענה המש־טרה, קיבלו 10% מסכום הזיוף. למי סיפקו את החשבונות המזויפים? על כך סירבה המשטרה להשיב, היא רק אמרה: "חברה מסחרית גדולה". למעשה היו מעצרים אלה תוצאה ישירה מעדותו של אופלטקה.

כמה שירים משרד הבטחון

ה שאופלטקה סיפר נגע לחברה ב־שם קוסינוס, שהוקמה לפני תשע שנים, והתפרקה לפני חמש שנים. היא נועדה לייצר חלקים של מכניקה עדינה, בעזרת מחרטות אוטומטיות. מקימי המפעל היו שלושה גברים צעירים, חזורים תקות להצלחה:

עדות בשבועה בביה"ד: תעשיינים נתנו

שוחד לפקיד משרד הבטחון

וחתנו של דויד בן גוריון מעורב בפרשה

חזוים עליהם הוא חתום היו חד-צדדיים. הוא עזב את החברה - כשגם בליבו סיגה על שותפיו לשעבר, ובאמתחתו ידיעות על קשריהם עם משרד הבטחון ועם הפקיד ה־בכיר ברקוביץ. השבוע נקרא כפרי להעיד במשטרה, ועדותו צורמה לתיק לשם הסודי.

מי הוא "גלילי"?

יצד חוקרת המשטרה ענייני שוחד? קשה מאוד להוכיח מתן או קבלת של מוניה. אך המשטרה יודעת, כי אדם אינו מוציא מכיסו כסף רב, לשיחות, מבלי שה סכומים ירשמו בצורה זו או אחרת בספרי העסק, לכן מתחילה המשטרה, בכל מיקרה כזה, בבדיקת הספרים.

החוקרים החלו במלאכתם עליידי בדיקה כללית של ספרי קוסינוס וגמקו. הם העתי-קו משם את שמות הספקים, שמכרו סחורה וחומר-גלם לחברות אלה. אחר-כך החלו בוד-קים כל חשבון וכל קבלה. קראו לחקירה את הספקים עצמם ובדקו את ספריהם. מט-רתם: למצוא את איה-התאמות בין שתי מע-רכות הספרים.

והי שיטה איטית, כי היא דורשת עבו-דת-נמלים. מחלקת החקירות של מסי-הכני-סה התגישה לעזרת המשטרה, עד שניראה היה להם כי אספו די חומר כדי לעצור את החשודים הראשונים. הם הובאו לבית-משפט השלום בתל-אביב, הואשמו בהוצאת חשבו-נות כוזבים לחברה מסחרית גדולה. ב-חלקם שוחררו בערבות, אחרים נמצאים במעצר ומספקים מיסמכים נוספים לתיק. בכל המהלכים האלה שיתף אופלטקה פעו-לה עם החוקרים. אחת העדויות הסנסציוניות ביותר סופקה למשטרה, ביומנתו: הוא קיים בביתו שב־רמת גן פגישה בין הילקוביץ ו-ברוך ברקוביץ, בה דובר גליוות על עיס-קות. הוא החביא מתחת למיטה מכשיר-הק-

שמעון אופלטקה היה בעל-המיקצוע שבין שלושת השותפים. הוא השקיע 5000 ל"י ויידע מיקצועי רב, אותו רכש בבית-המלאכה של קיבוץ געתון ובבית-החרושת לשעונים אורלוגין.

השותף השני, משה הילקוביץ, הש-קיע אף הוא 5000 ל"י, ויידע. מומחיותו: גיהול מיסחרי.

ואילו השותף השלישי, דויד לשם, השקיע אף הוא 5000 ל"י. מכיוון שהוא חתנו של דויד בן גוריון, ודויד בן גוריון היה אז שר הבטחון, האמינו שותפיו ויהיו קשרים אלה לא יזיקו למפעל החדש, ויהיו שקולים בוודאי כנגד היידע המיקצועי ה-מיוחד שהיה חסר ללשם.

השלושה הכירו היטב איש את רעהו. אפי-שר לומר, כי מיפעלם החדש נולד על הרי-סותיו של מיפעל אחר, בו היו שלושתם קשורים קודם לכן: בית-החרושת אורלוגין, שהיה שייך לאבי החורג של דויד לשם, ואשר פשט את הרגל ברעש גדול, זמן קצר אחרי שלשם נשא לאשה את רננה בן גוריון, הבת של ראש-הממשלה ושר-הבטחון.

הסתבר, כי התקוה שחלו השותפים ב-משרד הבטחון לא הכזיבה. מיסמך רשמי של משרד הבטחון, בחתימת א. וינברג, ב-שם מחלקת החשבונות של המשרד, יכול לשמש עדות אחת נגינה רבות. הוא מעיד, כי בשנים 1959-1960 שילם משרד ה-בטחון לחברת קוסינוס, עבור ביצוע עבו-רות, סכום של 281,991 ל"י.

לא רק משרד הבטחון עזר. גם הבנק ל-פיתוח התעשייה הממשלתי תרם את חלקו, כי לאפשר לחברה הצעירה להתחיל בייצור, העניק לה הלוואה של 25 אלף ל"י, כנגד 15 אלף הלירות שהשקיעו השותפים עצמם. לפי ההגיון הפשוט, היה צריך שמעון אופלטקה להיות עד היום שותף עשיר ו-מאושר של חברת קוסינוס המשגשגת. אבל

תיק לשם - זהו שמו של התיק ה-לוהט ביותר הנמצא כרגע בטיפולה של משטרת ישראל. הוא לוהט - מפני שהיא נוגע לדויד לשם, חתנו של דויד בן גוריון, ומפני שמדובר בו על מתן שוחד לביצוע עיסקות עם משרד הבטחון.

זהו תיק שאיש אינו מוכן לדבר עליו עם עתונאים. תיק שמספיל בו ישירות ראש מתי-לקת הונאה במחוז תל-אביב, סגן גניצב אריה נאור, ואשר כל התפתחות בו מוערכת מיד למפקח הכללי של המשטרה. תיק שדובר מיד מחוץ ניסה להכחיש את קיומו. תיק שכל ה-פרקליטים הנוגעים בו התחמקו ממתן חשו-בה כלשהי אודותיו.

מה מכיל התיק הסודי? המיסמך הראשון בו, הוא סליל הקלטה של שיחה שנערכה בין תעשיין תל-אביבי בשם משה הילקוביץ לבין פקיד בכיר ב-משרד הבטחון. ההקלטה נעשתה ללא ידיעת השניים, בעזרת מכשיר שהוחבא מתחת ל-מיטה, בדירה פרטית ברמת-גן.

הוא מכיל גם צילומים של צקים, אשר ניתנו לפקודת אותו פקיד בכיר, ברוך ברי-קוביץ, ועליהם חתומים משה הילקוביץ ו-שותפו דויד לשם.

התיק מכיל חשבונות בכתיביו של דויד לשם, המעידים כי ניתנו 120 אלף לירות לפקיד ברקוביץ. הוא מכיל גם קטע מפרוטוקול של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, ובו האשמות חמורות שהושמעו כפי תעשיין רמת-גן ב-שם שמעון אופלטקה, שהיה שותפו של לשם.

כך הצהיר בשבועה

ה משפט, שהתברר בפני שופטת בית-המשפט המחוזי חנה אבנור בתודש אוקטובר שעבר, היה צריך להיות תהליך יבש וצנוע: עירעור של משל-המיסים או פ-לטקה על גובה השומה שקבע לו פקיד מסי-ההכנסה. אבל במהלך המשפט מסר אופ-לטקה את העדות הבאה:

אמרתי למר שטרן, פקיד השומה, שכל הכסף הלך לשוחד למשרד הבטחון. העסק הרוויח יפה... הספרים הושמדו עליידי ה-שותפים אחרי שגמרנו את העסק. חלק מהם מצולם ונמצא בידי.

יש לי שוברים של צקים מצולמים וגם הקלטות של הילקוביץ, וכתבייד של לשם. לשם זה חתנו של בן גוריון. הוא קישר אותנו עם משרד הבטחון. חלק מהספקים ששילמנו שולט בתור שוחד, לפי טענתם, לברוך ברקוביץ ממשרד הבטחון, פקיד בכיר שפוטר אחרי המיקרה הזה... נשאר עווד-פים של חזמרי וגם השייכים למשרד הבטי-חון. הם נמכרו והשותפים הודיעו שברקו-ביץ ביקש 50% מהמכירה של חזמרי-הגנס. קיבלנו ז'ק ממשרד הבטחון בסביבות ה-15 או 18 בחודש. הילקוביץ היה מוציא את הסכום דרך צ'ק ואומר שהולך לשלם זאת לברקוביץ. אינני סוען שהוא לא נתן את הכספים לברקוביץ, אבל אני אומר ש-הוא נתן לו פחות ממה שהודיע לי, וחלק נכנס לכיסם (של הילקוביץ ולשם).

עזבתי את השותפות, כי השותפים רימו אותי. קיבלתי 80 אלף לירות. 45 אלף ליי-רות כתובים בחזוה 35 אלף קיבלתי מחוץ

החתן: לשם